

Nr.38

PIRMDIENA

2005.gada 31.oktobris

CENA VIENS PALDIES

“PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ☀️💧❄️☀️💧❄️☀️💧

✍️ Oktobra sākumā noslēdzās ZAAO organizētais, visas vasaras garumā ilgušais, konkurss “Lielākais ķirbis”. Tajā piedalījās 21 pirmsskolas izglītības iestāde no visas Ziemeļvidzemes. Mūsu bērnodārzs konkursā piedalījās ar Annas izaudzēto ķirbi *Omuli*, par kura vešanu uz ķirbju izstādi nobalsoja vairākums sagatavošanas grupas bērnu.

Sverot un mērot par konkursa uzvarētāju tika pasludināts 31,2 kg smagais ķirbis Sliņķis no Limbažu rajona Lādezera pirmsskolas iestādes, bet mūsu *Omulis* ar 20,3 kg, bija lielākais un smagākais no Valmieras rajonā izaudzētajiem.

Pirmsskolas izglītības iestādes saņēma pateicības rakstus, bet uzvarētāji – ķirbju audzētāji, dāvanīņas.

Ineta

✍️ Konkursa “Lielākais ķirbis” noslēgumā Valmierā piedalījās Anna, Marta, Tīna, Elīna un skolotāja Agita. Viņas stāsta tā:

Anna: Ķirbi nolikām izstādē. To svēra. Mūsējais pēc skata bija lielākais, bet mazākais bija smagāks. Mums balvā pasniedza atstarotājus, bet Agitai – lietussargu. Zaļajam vīriņam gan nebija ķirbis, bet gan gurķis!

Marta: Ķirbju izstādē bija ķirbji. Zaļais vīriņš dīdījās, jo domāja, ka viņa gurķis ir ķirbis. Viens ķirbis bija pavisam maziņš.

Tīna: Izstādē blakus Annas ķirbim bija mazāks, bet vissmagākais ķirbis. Mēs ēdām kūku un garšīgus ķirbjus. Tur klāt bija ogas.

Elīna: Kopā ar Opi iesējām un audzējām ķirbi. Es arī braucu uz svētkiem. Tur svēra Annas ķirbi, jo tas bija lielākais, un lika atpakaļ izstādē. Joki - gurķim likās, ka viņš ir ķirbis. Mūs cienāja ar kliņģeri un ķirbjiem. Balvās saņēmām atstarotājus.

Agita: Mūsu meitenēm šis pasākums bija jauks piedzīvojums – visapkārt daudz ļaužu, daudz ķirbju. Par mūsu labsajūtu un jautrību rūpējās Zaļais vīriņš. Lai gan mūsu *Omulis* nebija pats smagākais, toties pats glītākais gan – pirms došanās uz svētkiem mēs viņu glīti uzpucējām un safrizējām.

Sarma

“PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ☀️💧❄️☀️💧❄️☀️💧❄️

✍️ Viss oktobris “Pasaciņā” pasludināts par audzēkņu vecāku un citu ģimenes locekļu mīļāko bērniņas grāmatu lasīšanas mēnesi.

21.oktobra pēcpusdienā V.Sutēja pasaku “Ābols” pie 3.grupiņas bērniem stāstīt un arī izspēlēt bija atnākusi Tomasa mamma. Mazie, sasēdušies uz spilveniem, ļoti uzmanīgi un ar lielu interesi noklausījās kā Lācis, Ezis un Zaķis dalīja atrasto ābolu. Pēc pasakas izlasīšanas bērnus gaidīja vēl viens pārsteigums – no maisa tika izcelts pasaku mežs - ābele ar vienīgo ābolu, krūmi, sūnas un no dabas materiāla pagatavoti visi pasakas personāži. Tas bija fantastiski! Bērni šo pasaciņu tagad izspēlē vēl un vēl.

Arī Tomasa tētis ir devis solījumu tuvākajā laikā bērniem pastāstīt pasaku par Sarkangalvīti.

Cienījamie vecāki! Visi jūs esat gaidīti grupiņās ar savām mīļākajām bērniņas grāmatīņām. Esiet drosmīgi un atsaucīgi. Jau pasakām iepriekš – paldies!

Linda

✍️ 24.oktobrī “Pasaciņa” uzņēma ciemiņus no Tukuma rajona Pūres pagasta pirmsskolas izglītības iestādes “Zemenīte”.

Viesi ar lielu interesi izstaigāja telpas un noklausījās mūsu stāstījumu par “Pasaciņas” darbību 20 gadu garumā. Pārrunājām aktuālo pirmsskolas izglītībā un pārspriedām sadarbības iespējas. Daudz labu ideju un ierosmju viesi aizveda sev līdz. Nākošgad, Pūres dārzu ziedēšanas laikā, viņi mūs – “Pasaciņas” darbiniekus, gaidīs ciemos.

✍️ 27.oktobrī notika šīnī mācību gadā pirmā PII “Pasaciņa” padomes sēde.

Padomē šīnī mācību gadā darbosies: Gvido Vilnis Krūmiņš, Sanita un Andrejs Anšmiti, Brigita un Ansis Avišāni, Artis Lēnerts, Roberts Upīte, Zinta Jansone, Inga Loiko, Aina Zujāne un Rinalds Rozenbergs, Aija Freimane, Anita Golubovska, Sarma Alksne, Ineta Zīdere. Padomi ievēlēja vecāku kopsapulce š.g. 29.septembrī. Padomes priekšsedētājas pienākumus pildīs Zinta Jansone, sekretāra pienākumus- Anita Golubovska.

Ineta

✍️ 12.oktobrī “Pasaciņā” viesojās leļļu teātris Tims ar izrādi “No astes līdz ūsām”. Bērni stāsta:

Ričards R.: tur bija zaķis, lapsa un kaķis. Lapsa gribēja saplēst putniņu un apēst kaķi, bet nesanāca.

Līva: redzēju zaķi, lapsu, lāci un suni. Lācis iekrita ūdenī. Citi, kas bija ārā, palīdzēja.

Krista: tur bija lapsa un suns, un kaķis, un putns, lācis, bebris. Viņi dziedāja un kāvās, un vairāk neko nedarīja.

Elīna: tur bija zaķis. Zaķis kaķim atņēma spēku. Kaķis baidījās no lapsas, jo bija atņemts spēks. Zaķis gāja skatīties bebrī. Tur aizgāja arī lācis. Kaķis gulēja, tad pamodās. Pele par viņiem visu laiku smējās.

Raimonds: es pirmo reizi skatījos leļļu teātri. Tur bija visādi dzīvnieki – lapsa, lācis, kaķis, zaķis, suns. Kaķim sasēja ķepas un neviens nepalīdzēja. Kaķis pats atsēja. Nāca pele un kaķis beigās atguva drosmi.

Rainers: pelītes plēsās ar zaķi. Zaķis dejoja un runājās ar lāci, peli un kaķi. Lācis dejoja, kaķītis arī dejoja. Zaķis ēda pusdienas. Visi beigās palika draugi.

Ivīta: zaķis, pele, lācis, kaķis dzīvoja mājā. Zaķim bija bail no lāča. Lielais lācis gribēja mest koku. Zaķis baidījās no bebra. Putns nebaidījās, jo nevajadzēja.

Sarma

“PASACIŅAS” PASAKAS

Mežā

Kādu dienu kaķītis devās uz mežu pastaigāties. Mežmalā viņš satika ezīti Tomu un aicināja līdzi. Viņi gāja, gāja, līdz apmaldījās. Te atskrēja vilks un gribēja abus apēst. Kaķītis sāka šņākt, ezītis durstīt ar adatām un vilks gaudodams aizmuka.

Draugi maldījās pa mežu līdz satika zaķi. Tas viņus vadāja līku loču, bet no meža neprata izvest. Te ezītis izdzirdēja suņa rejas, un abi devā turpu. Viņi nonāca mežmalā kur pie mājiņas uz vistas kājiņas rēja Reksis. Mājiņā dzīvoja labā ragana. Viņa aizbūra abus draugus mājās.

“Lipīgie” bērni

Piemēri no dzīves

✓ Jānis sarunājas ar mammu. Dēlam nepatīk mammas nostādne, tāpēc viņš pie deniņiem izteiksmīgi savirpina pirkstu. Jautāts izskaidro: tas nozīmē – kāds nav īsti gudrs un nerīkojas pareizi. Dārziņā visi tā darot.

✓ Sandijs vakarā gaida, kad vecāki pienāks pie gultiņas novēlēt viņam labunakti. Vecāki virtuvē vēl sarunājas, tāpēc šis brīdis iekavējas. Piepeši no guļamistabas atskan neapmierināta balss: “Beidziet vienreiz drātēties, bet nāciet iedot man buču!”

✓ “Šļūc pa dēli, norij mēli, iedzer šnabi, viss ir labi,” – pārnākusi no dārziņa, Amēlija raiti noskaita un acīmredzami gaida uzslavu. Šokētie vecāki ierosina citu nobeigumu, piemēram: iedzer kvasu, apēd desu -, taču tas netiek akceptēts, un vēl ik pa laikam meita grib pārsteigt ciemiņus ar savu jauko “dzejolīti”.

Bērns kā mūsu spogulis

Ja arī jūs kādā no šiem piemēriem atpazīnāt savu dēlu vai meitu, esiet mierīgi. Jo atdarināšanu izmanto visi bērni kā vienu no iespējam pasaules apgūšanā. Gan bērnudārzā, gan skolas pirmajās klasēs bērni savu uzvedību lielā mērā apgūst kopējot. Viņi kopē mammas un tēta žestus, teikumu konstrukcijas, atsevišķus vārdus, intonāciju... Ar savu uzvedību un paraugu mēs it kā rādam, kas ir pareizi, tāpēc tas ir tik dabiski, ka bērnos kā spoguļi varam ieraudzīt arī... pašīš sevi. Tāpat no bērnu uzvedības var daudz ko uzzināt par audzinātāju, skolotāju un, protams, vienaudžu izturēšanos. Bērni kā sūkli iesūc visas zināšanas – gan atšķirīgo, gan kopīgo, un tad atkrīt jautājums, kurā brīdī šī atdarināšana ir labdabīga, kurā – negatīva. Runa ir par pasaules apgūšanas prasmi, kad bērni pamazām iemācās izvērtēt: kāda uzvedība ir sabiedrībai pieņemama un tāpēc izmantojama un kādu labāk neizmanto. Laika gaitā bērnam jāiemāca atbilstoši izvēlēties. Tas pats attiecas uz vārdiem, kādus un kurās situācijās lietot. Vienmēr būs nerātnās dziesmiņas vai joku pantiņi, tikai ne vienmēr un ne visur tās skaitīsim.

Ar naidu vai smaidu

Vecākiem jāapzinās, kāda nozīme, dzirdot “sliktos vārdus”, ir viņu reakcijai. **Bieži vien lietoto, no bērnudārza pārnesto vārdu jēgu bērni paši nemaz nesaprot.** Bet, dzirdot vecāku aso reakciju (“Nu, kā tu tā vari runāt?! Klusē, vai arī es...”), bērnam sasaistes mehānisms: aha, ja gribu pievērst mammas uzmanību, jāsaka tas un jāuzvedas tā. Tāpēc:

♦ jūtot, ka atnestais vārds ir tikai tāds īslaicīgs pielīpums, vieglāk un pareizāk ir to ignorēt. Citādi mēs nostiprinām apziņu, ka tas ir kas “labs un noderīgs”, ar ko var sev pievērst uzmanību. Atslābstot un niekarstot

“PASACIŅAS” TĒMA

nepaies ne diena, kad bērns šo vārdu būs jau aizmirsis: kā tas nācis, tā būs aizgājis;

♦ ja “nesmukais vārds” ir jau pielipis, ir vērts pārrunāt, vai bērns saprot, ko tas nozīmē, un ļoti strikti parādīt, ka “mūsmājās tā nerunā”. Protams, jāsaprot, ka bērnu vidē ir un būs vārdi, ko viņi lieto konstanti. Bet ar mūsu palīdzību bērnam jāiemācās, kur, ko un kādās situācijās drīkst teikt un kad ne, jo viņi to nezina. Vecākiem jābūt gataviem, ka būs gan jāprasa no bērna, gan sacītais jāatkārto. Turklāt būtiski to darīt mierīgi, nevis nikni, sakāpināti vai uzbrūkoši;

♦ protams, reizēm nelīdz arī skaidrojums. Kā piemēram ar rīmi par šņabi. Vecāku ieteiktais “kvass” nepielīp, jo pirmajā variantā šim skaitāmpantiņam līdzī nāk noteiktas emocijas – drusku neatļautības un aizlieguma. Šādās situācijās labāk dzirdēto neakcentēt vēl vairāk. Lai kāds arī būtu bērna atnestais vārds, izteiciens vai žests, jo vairāk pievērsīsim tam uzmanību un vairāk dusmosimies, jo vairāk bērns tam pieķersies un arī to lietos.

Kāpēc viņi tā dara?

Bērnu uzvedībai un visam, ko viņi dara, ir savs noteikts mērķis. Tāpēc vecākiem ir svarīgi mēģināt saprast, ko bērns ar savu konkrēto rīcību vai uzvedības modeli vēlas sasniegt.

♦ Bieži bērni tā rīkojas, kad ir neapmierināti vai vēlas kaut ko iegūt;

♦ tikpat labi mērķis var būt vēlme pievērst vecāku uzmanību. Nereti šī negatīvā uzvedība – spītēšanās, lamāšanās – ir kā signāls tam, ka patiesībā bērnam pietrūkst pozitīvas uzmanības no vecāku puses. Lai arī vecāku reakcija uz to automātiski būs negatīva, tomēr bērns vismaz šo uzmanību būs saņēmis. Tāpēc brīdī, kad bērns – lai arī ar greiziem līdzekļiem – pieprasa uzmanību, jūs varat viņam to pajautāt tieši un pēc tam samīļot;

♦ nereti bērna uzvedības mērķis ir cīņa par varu. Jā, jā, it kā jautājot: un ko tu man padarīsi, ja es šito pateikšu? Jo tas pieder pie dzīves – kurš kuru. Arī mums, pieaugušajiem, taču gribas, lai notiek, kā mēs to vēlamies vai esam iztēlojušies. Tieši tāpat arī bērnam. No vienas puses, viņam ir jāiemācās apieties ar varu, jo dzīvē to būs nepieciešams gan ņemt, gan atdot, un vecāki ir pirmie, ar ko viņš šo varas mācību var apgūt. Vecāki māca izjust, kurās situācijās būs jāpakļaujas un kurās savukārt var teikt: labi, lai notiek, kā tu vēlies. Bērnam būtu ļoti pamācoši, ja vecāki parādītu: mēs neatzīstam, kā tu runā, tomēr lēmumu lietot vai nelietot šo vārdu pieņem tu pats. Tajā pašā laikā vecāki var noteikt, ka viņu klātbūtnē vai pret viņiem šādi runāt nedrīkst. Ir labi to visu izrunāt. Jūtot, ka notiek šī cīņa par varu, sacīt: “O, es jūtu, ka mēs tagad cīnāmies kā

“PASACIŅAS” TĒMA

tādi divi lāči! Un ko mēs tagad iesāksim?”;

♦ katrs sliktais vārds ir kā zīmogs: ja tu par otru saki “stulbenis” vai “idiots”, tas izklausās kā apzīmogojums. Ja līdzīgi vārdi skan no mūsu bērnu mutes, vispirms jāizvērtē, vai arī mūsu valodā nav šādu citu cilvēku, procesu vai notikumu negatīvu, jau gatavu apzīmogojumu – “tu tāds un šitāds”, jo šādi bērni mūs kopē;

♦ reizēm gan runā, gan rīcībā bērni kopē un atdarina savus līderus. Līdz pusaudžu gadiem grupas ietekme ir ļoti spēcīga, tāpēc bērnu vēlēšanās iekļauties kādā grupā un atdarināt līderus var būt ārkārtīgi izteikta. Ļoti labi, ja vecākiem izdodas bērnam parādīt, ka viņš var būt pats, arī atšķiroties ar to, kas viņam ir svarīgs, un nemēģinot būt tādām pašām kā citi.

Mūsu laikā tā nerunāja...

Šobrīd bērnus audzina daudz brīvāk, elastīgāk, līdz ar to viņi arī it kā vairāk atļaujas. Piemēram, pateikt vecākiem vai vecvecākiem ko tādu, par ko nereti šā paša bērna mamma vai tētis saka: bērniībā man pat prātā nekas trāds nevarēja ienākt! Tas nozīmē, ka vecāki mums ļoti stingri parādīja robežas, ko nedrīkst darīt, bet rāmji un robežas dod drošību. Agrāk tās bija konkrētas, toties tagad tās ir plūstošākas. Līdz ar to bērni gan vairāk atļaujas, gan reizē jūtas nedrošāki. Ja bērni skaidri nejūt, ko drīkst, ko ne, kas ir un kas nav pareizi, arī viņu uzvedība kļūst haotiskāka. Robežas ir kā krasti upei, kas neļauj izkāpt ārā no gultnes. Mācieties nepieļaut kļūdas robežu noteikšanu.

Tās ir divas galējības. Viena: ka to dara pārāk stingri, strikti un nemaz nepaskaidrojot. Otra: tas tiek darīts kā ar baltiem cimdiem – nedroši un izplūstoši. Tas notiek brīdī, kad vecāki nepaļaujas uz savu personības spēku, sakot bērnam: tāds jau viņš mums ir – šitā uzvedas un runā, kaut citiem tas izskatās nevis pēc personības šarma, bet pēc neaudzinātības. Cits klupšanas akmens ir respekta trūkums pret otra nospraustajām robežām. Piemēram, ja vecāki bērnam kaut ko neatļauj, svarīgi arī pārējiem pieaugušajiem to ievērot, citādi bērnam šīs robežas ir izplūdušas.

Iegūsti pauzi!

Tavs bērna atkal pasaka to vārdu. Paspēj pateikt sev “stop!” un centies saprast, ko viņš vēlas sasniegt. Bērna uzvedību vienmēr var uztvert kā signālu un kaut ko no tā secināt, un tā ir galvenā atšķirība starp tagadējo un agrāko stingro audzināšanu, kura visu skatīja tikai caur nolīgumu un kontrastu – balts, melns. Padomā: par ko šis signāls vēsta? Un tikai tad, kad nāk apjausma, nesteidzoties ļauj savai rīcībai vaļū

“PASACIŅAS” VALODIŅA ☀️💧❄️☀️

😊 Sagatavošanas grupas bērni dodas pastaigā. Garām pabrauc mašīna. Tīna saož izplūdes gāzes un Antrai saka:

- Eui! Kā smird.

Antra:

- Es gan neko nejūtu, jo man ir mūžīgās iesnas!

😊 Anna sūdzas par to ka Paula neļauj Nikam paņemt grāmatiņu. Artūrs:

- Paula nav nekāda Savienoto Valstu prezidente, ka var kādam ko aizliegt vai atļaut!

😊 Grupā notiek saruna par pienu un piena produktiem. Tīna paziņo:

- Kad mana Ome atnes pienu, es tūlīt pieslēdzos pie pudeles, ka nevar ne atraut...

😊 Jānis Roberts, ieraudzījis zālājā uzplaukušu vēlīnu pieneņi, iesaucas:

- Re, piena puķe zied!

SVEICAM! ☀️💧❄️☀️💧❄️☀️💧❄️☀️

🎂 **DZIMŠANAS DIENU SVIN**

Hans Kristians Stepiņš	3.10.
Mikus Āboliņš	13.10.
Ričards Aleks Rozenbergs	15.10.
Viola Tupikēviča	16.10.
Mairis Loiko	18.10.
Kristīne Āboliņa	18.10.
Māra Gailīte	18.10.
Larisa Akulova	23.10.
Dāvis Kristaps Rozenbergs	25.10.
Elīna Evita Ķepse	25.10.
Tatjana Savurenkova	25.10.
Simona Grāpēna	30.10.
Matīss Krišjānis Ābelīte	30.10.

🌸 **VĀRDA DIENU SVIN**

Lāsma	1.10.
Daiga	16.10.
Dinija	16.10.
Elīna	19.10.
Rinalds	31.10.

“PASACIŅAS” DARBIŅI NOVEMBRĪ

Nedēļas tēmas:

☞ *Mazs bij tēva novadiņš...*

☞ *Mārtiņa gailīši dancīti veda...*

☞ *Latvijai dzimšanas diena*

☞ *Veselības nedēļa*

✓ Bērnu zīmējumu izstāde “*Manā tēva zemītē...*”

✓ Masku muzikālais teātris “*Dzīvosim zaļi*” sagatavošanas grupas bērniem. /Kauguru pamatskolā / 4.XI

✓ *Mārtiņdienas gadatirgus* 14.XI

✓ “*Mazs bij tēva novadiņš...*” – Latvijas dzimšanas diena 17.XI

“PASACIŅAS” PALDIĒS ☀️💧❄️☀️💧❄️☀️

👍 **PALDIĒS** bērniem, viņu vecākiem un citiem ģimenes locekļiem par savāktajiem kastaņiem *masāžas* baseinam!

👍 **PALDIĒS** Tomasa mammai, Paulas un Miķeļa mammai, Annas mammai, Rainera un Maira mammai par savu mīļāko bērnu dienu grāmatiņu lasījumiem savu mīluļu grupās!

✂️ Redaktore - Ineta ✎ Korespondente -

Sarma

✂️ Datorsalikums - Anita